

Nr 82

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående organisationen av den statliga redovisnings- och revisionsverksamheten.

(5:e avd.)

I statsverkspropositionen (bilaga 9, punkterna B 19 och B 20, s. 34 och 35) har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att, i avvaktan på särskild proposition i ämnet, för budgetåret 1967/68 beräkna till Riksrevisionsverket: Avlöningar ett förslagsanslag av 7 530 000 kr. och till Riksrevisionsverket: Omkostnader ett förslagsanslag av 1 724 000 kr.

Därefter har Kungl. Maj:t i propositionen nr 79, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för den 17 mars 1967, föreslagit riksdagen att a) godkänna de riktlinjer för organisationen av den statliga redovisnings- och revisionsverksamheten som departementschefen förordat; b) bemyndiga Kungl. Maj:t att ändra personalförteckningen för riksrevisionsverket i fråga om tjänster på löneplan C i enlighet med vad departementschefen föreslagit; c) bemyndiga Kungl. Maj:t att vidta de övergångsåtgärder som behövs med anledning av omorganisationen; d) till Riksrevisionsverket: Avlöningar för budgetåret 1967/68 på driftbudgeten under sjunde huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 8 473 000 kr.; samt e) till Riksrevisionsverket: Omkostnader för budgetåret 1967/68 på driftbudgeten under sjunde huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 2 201 000 kr.

Den nuvarande organisationen för den statliga revisionsverksamheten fastställdes genom beslut av 1960 års riksdag (prop. 1960: 126, SU 107, rskr. 282). Riksräkenskapsverket och statens sakrevision fördes då samman till ett nytt revisions- och statsbokföringsverk, som fick namnet riksrevisionsverket. I förevarande proposition framhålls att efter 1960 års beslut flera nya faktorer har tillkommit som påverkar revisionsarbetet. En av de viktigaste är den ökade användningen av automatisk databehandling (ADB). Andra faktorer som påverkar den framtida utformningen av revisionstekniken är behovet av kostnadskontroll hos myndigheterna och en målmedveten inriktning av revisionsarbetet med prövning av prestationernas förhållande till kostnaderna. Denna effektivitets- och lönsamhetskontroll framhålls som en av förutsättningarna för en konsekvent genomförd programbudgetering.

Såsom ett led i rationaliseringen inom det allmännas verksamhet läggs i propositionen fram principförslag om organisationen av den statliga redovisnings- och revisionsverksamheten. Förslaget innebär att redovisning och utbetalning centraliseras till större kamerala enheter. Samtidigt införs automatisk databehandling för redovisningen. För att underlätta revisionsarbetet förstärks den interna kontrollen hos myndigheterna. Vid större myndigheter anordnas intern revision. Den sakrevisionella verksamheten byggs ut och kallas förvaltningsrevision.

Omläggningen avses skola genomföras successivt efter närmare förslag av riksrevisionsverket. För att ge verket resurser för detta och för att effektivisera revisionsarbetet föreslås att verket omorganiseras. I stället för nuvarande byråindelning införs avdelningar.

Riksrevisionsverket avses få i uppdrag att jämsides med arbetet att lägga om redovisnings- och revisionssystemet även svara för information och utbildning av den berörda personalen.

Kungl. Maj:ts förslag innebär i förhållande till innevarande budgetår en anslagsökning på avlöningsanslaget med 1 706 000 kr. och på omkostnadsanslaget med 477 000 kr.

Beträffande den närmare innebörden av propositionsförslaget får utskottet hänvisa till statsrådsprotokollet.

Utskottet. Den nuvarande organisationen av den statliga revisionsverksamheten fastställdes genom beslut av 1960 års riksdag. En grundtanke vid omorganisationen var att den sakrevisionella verksamheten skulle förstärkas i förhållande till den kamerala revisionen. Granskningen skulle alltså i ökad utsträckning gälla ändamålsenligheten i vidtagna åtgärder och prövning av prestationernas förhållande till kostnaderna.

I den nu föreliggande propositionen läggs fram förslag i syfte att ytterligare förbättra och rationalisera den statliga redovisnings- och revisionsverksamheten. Redovisning och utbetalning skall centraliseras till större kamerala enheter. Genom en sådan centralisering vinnns bl. a. ökad stadga åt det kamerala arbetet inom statsförvaltningen. Samtidigt avses automatisk databehandling bli införd för redovisningen. Departementschefen har framhållit att genom ett enhetligt utformat ADB-redovisningssystem såväl statsmakterna som de enskilda myndigheterna får ett bättre underlag för anslags- och budgetuppföljning, budgetprognoser och andra sammanställningar som är väsentliga för den ekonomiska styrningen av myndigheternas verksamhet. Centraliseringen och ADB-redovisningen ger möjligheter till betydande besparingar. Enligt uppskattningar som gjorts av statskontoret skulle statens kamerala personal på sikt kunna minskas med 1 500 personer. Samtidigt skall riksrevisionsverkets verksamhet inriktas på en utvidgad sakrevision, i propositionen betecknad förvaltningsrevision. Den ändrade

uppläggnings- och revisionssystemet medför att verkets organisation behöver ändras och Kungl. Maj:t framlägger förslag härom.

Behovet av rationalisering av den statliga redovisnings- och revisionsverksamheten har enligt utskottets mening på ett övertygande sätt blivit belyst i propositionen. Utskottet har funnit det föreslagna systemet för redovisning och revision ändamålsenligt. Utskottet biträder också Kungl. Maj:ts förslag om riksrevisionsverkets organisation. Detta innebär bl. a. att utskottet tillstyrker förslaget om medelsanvisningar till avlöningar och omkostnader vid verket.

Utskottet har i detta sammanhang ansett sig böra erinra om att riksdagens revisorer under § 1 i sin år 1965 avgivna berättelse behandlat frågan om den statliga revisionens konstitutionella ställning och förordat en närmare undersökning härutinnan. Vidare har en särskild utredning avlämnat två betänkanden med förslag till effektivisering av riksdagens revisorers verksamhet. Samtliga dessa ärenden — vilka utskottet ansett ej ha direkt samband med den nu aktuella omorganisationen av riksrevisionsverket — har hänskjutits till behandling av konstitutionsutskottet.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må

a) godkänna de riktlinjer för organisationen av den statliga redovisnings- och revisionsverksamheten som förordats i statsrådsprotokollet över finansärenden för den 17 mars 1967,

b) bemyndiga Kungl. Maj:t att ändra personalförteckningen för riksrevisionsverket i fråga om tjänster på löneplan C i enlighet med vad som föreslagits i statsrådsprotokollet,

c) bemyndiga Kungl. Maj:t att vidta de övergångsåtgärder som behövs med anledning av omorganisationen,

d) till *Riksrevisionsverket: Avlöningar* för budgetåret 1967/68 på driftbudgeten under sjunde huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 8 473 000 kr.,

e) till *Riksrevisionsverket: Omkostnader* för budgetåret 1967/68 på driftbudgeten under sjunde huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 2 201 000 kr.

Stockholm den 21 april 1967

På statsutskottets vägnar:

GÖSTA BOHMAN

Närvarande: se under utlåtandet nr 81.